

PŘEDNÁŠ
KA
prof. JUDr.
N.
Rozehnalov
á

- ZDROJE PRÁVNÍ ÚPRAVY VE VĚCECH CIVILNÍCH
- NAŘÍZENÍ BRUSEL IBIS – JÁDRO ÚPRAVY, HISTORIE, ROZSAH, PRAVOMOC – PŘÍSLUŠNOST, ZÁKLADNÍ STRUKTURA PŘÍSLUŠNOSTÍ
- APLIKACE ZMPS – STRUKTURA PRAVOMOCÍ V ZMPS

OSNOVA

ZDROJE OBECNĚ

BRUSELSKÉ PŘEDPISY - HISTORIE OD ÚMLUVY
K NAŘÍZENÍ 44/2001 AŽ K 1215/2012

VZTAH K OSTATNÍM PRAMENŮM ÚPRAVY

PŮSOBNOST NAŘÍZENÍ BRUSEL IBIS

ZÁKLADNÍ STRUKTURA PŘÍSLUŠNOSTÍ

APLIKACE ZMPS

ZDROJE OBEČNĚ – OBLAST VĚCÍ CIVILNÍCH

- ZMPS
- UNIJNÍ NAŘÍZENÍ
- MEZINÁRODNÍ ÚMLUVY
- A) DVOUSTRANNÉ /SMLOUVY O PRÁVNÍ POMOCI/
- B) MNOHOSTRANNÉ /LUGANSKÁ ÚMLUVA, HAAGSKÁ ÚMLUVA O VOLBĚ SOUDU; .../

BRUSELSKÉ
PŘEDPISY- ANEBO
OD ÚMLUVY K
NAŘÍZENÍ

HISTORIE ÚPRAVY

- **Úmluva o příslušnosti a o uznání a výkonu soudních rozhodnutí** (Bruselská úmluva): podepsána dne 27. 9. 1968 v Bruselu - šesti tehdejšími členskými státy EHS (Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemí, Německo)
- **Nařízení Rady (ES) č. 44/2001** o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech („Nařízení Brusel I - 2002“)
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012** ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

PROČ PRO VEĚT OBCHODNÍ A OBČANSKÉ ZAČÍNÁME S NAŘÍZENÍM BRUSEL IBIS ?

- DNES VÝCHODISKO PRO APLIKACI V OBLASTI URČENÍ PRAVOMOCI (JINAK S UZNÁNÍM A VÝKONEM)
- MS – NENÍ-LI ŘEČENO JINAK; TERITORIÁLNÍ OMEZENOST A CELKOVĚ OKRAJOVÁ ZÁLEŽITOST
- ZMPS – ZBYTKOVÉ OTÁZKY, JINAK PŘEDNOST NAŘÍZENÍ

POZICE DÁNSKA

- JINÁ NEŽ IRSKA /A V MINULOSTI VELKÉ BRITÁNIE/ – NELZE VYUŽÍT OPT-IN
- EU A DÁNSKO - DOHODA O PŘÍSLUŠNOSTI, UZNÁVÁNÍ A VÝKONU SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ V OBČANSKÝCH A OBCHODNÍCH VĚCECH. TATO ZAJIŠŤUJE POUŽÍVÁNÍ NAŘÍZENÍ V DÁNSKU, A TO OD 1. ČERVENCE 2007.
- PRO NAŘÍZENÍ BRUSEL I BIS OD 21.3.2013

VELKÁ BRITÁNIE PO BREXITU

- HAAGSKÁ ÚMLUVA O VOLBĚ SOUDU /BUDE PROBÍRÁNA U DOHODNUTÉ PRAVOMOCI/
- LUGANSKÁ ÚMLUVA O PRAVOMOCI A UZNÁNÍ A VÝKONU SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ – BYLO ODMÍTNUTO EU

VZTAH K OSTATNÍM PRAMENŮM PRÁVNÍ ÚPRAVY



VZTAH K OSTATNÍM KOMUNITÁRNÍM NÁSTROJŮM

- ČLÁNEK 67 – ZVLÁŠTNÍ KOMUNITÁRNÍ ÚPRAVA TÝKAJÍCÍ SE PRAVOMOCI, LITISPENDENCE, UZNÁNÍ A VÝKONU: LEX SPECIALIS
- A. NAŘÍZENÍ (NAPŘÍKLAD NAŘÍZENÍ Rady (ES) č. 6/2002 o průmyslových vzorech společenství (č. 82 obsahuje pravomoc)
- B. PROVEDENÉ SMĚRNICE (SMĚRNICE 96/71/EK O VYSÍLÁNÍ PRACOVNÍKŮ V RÁMCI POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB

VZTAH K BRUSELSKÉ ÚMLUVĚ: ČL. 68

- MEZI ČLENSKÝMI STÁTY NAHRAZUJE NAŘÍZENÍ ÚMLUVU
- VÝJIMKA DÁNSKO, DNES NICMÉNĚ NAHRAZENO NOVOU DOHODOU
- JAKÝKOLI ODKAZ NA BU ODKAZEM NA NAŘÍZENÍ

VZTAH K DVOUSTRANNÝM SMLOUVÁM

ČLÁNEK 69 - 70

NAHRAZENÍ VÝSLOVNĚ UVEDENÝCH SMLUV NAŘÍZENÍM

STANOVISKO 1/03 Z ROKU 2006 (VIZ UZAVŘENÍ LUGANSKÉ ÚMLUVY II)

ZVAŽOVÁNÍ OTÁZKY VÝLUČNÉ PRÁVOMOCI EU V. PRAKTIČNOSTI V
UZAVÍRÁNÍM SMLUV EU

VZTAH K MNOHOSTRANNÝM ÚMLUVÁM

- ČLÁNEK 71 – 72
- JE MOŽNÉ UPLATNĚNÍ PRÁVOMOCI DLE ZVLÁŠTNÍCH ÚMLUV
- JE MOŽNÉ UZNÁNÍ I TAM, KDE JE DÁNA PRÁVOMOC DLE JINÉ ÚMLUVY (čl. 71 odst. 2 písm. b)
- VIZ C-148/03 NURNBERGER
- STŘETY NAPŘ. SE SMLOUVAMI O DOPRAVĚ

C-148/03 NURNBERGER

- **Článek 57 odst. 2 písm. a) Úmluvymusí být vykládán v tom smyslu, že soud smluvního státu, u kterého je žalován žalovaný, který má trvalé bydliště na území jiného smluvního státu, může založit svou příslušnost na zvláštní úmluvě, jejíž smluvní stranou je rovněž prvně jmenovaný stát a která obsahuje zvláštní pravidla o soudní příslušnosti, i když se žalovaný v rámci dotčeného řízení nevyjádří k věci samé.**

VZTAH K OSTATNÍM NAŘÍZENÍM UPRAVUJÍCÍM ZACHÁZENÍ S ROZHODNUTÍM

- 1896/2006 - PLATEBNÍ ROZKAZ Článek 6

Soudní příslušnost

- 1. Pro účely použití tohoto nařízení se příslušnost soudu určí v souladu s příslušnými pravidly práva Společenství, zejména s nařízením (ES) č. 44/2001.
- 2. Vyplývá-li však nárok ze smlouvy uzavřené osobou, spotřebitelem, za účelem, který nelze považovat za výkon její podnikatelské nebo profesní činnosti, a pokud je žalovaným tento spotřebitel, jsou příslušné pouze soudy v členském státě, v němž má žalovaný bydliště ve smyslu článku 59 nařízení (ES) č. 44/2001.

VZTAH K OSTATNÍM NAŘÍZENÍM UPRAVUJÍCÍM ZACHÁZENÍ S ROZHODNUTÍM

NAŘÍZENÍ 805/2004 NESPORNÉ NÁROKY - Článek 6

- Podmínky potvrzení evropského exekučního titulu
- 1. Rozhodnutí o nesporném nároku vydané v členském státě je po časově neomezené žádosti podané původnímu soudu potvrzeno jako evropský exekuční titul, pokud
 - a) je rozhodnutí vykonatelné v členském státě původu a
 - b) rozhodnutí není v rozporu s pravidly soudní příslušnosti, která jsou stanovena v oddílech 3 a 6 kapitoly II nařízení (ES) č. 44/2001 a.....

VZTAH K OSTATNÍM NAŘÍZENÍM UPRAVUJÍCÍM ZACHÁZENÍ S ROZHODNUTÍM

- NAŘÍZENÍ 861/2007 – DROBNÉ POHLEDÁVKY
- VÝSLOVNĚ NEUVEDENO
- HOVOŘÍ SE JEN O SOUDECH S PRAVOMOCÍ
- V JINÝCH SOUVISLOSTECH ODKAZ NA BRUSEL I
- KONKRÉTNÍ SOUDY MAJÍ BÝT URČENY – ČLÁNEK 25

VZTAH K NAŘÍZENÍ BRUSEL I 2002

- ČLÁNEK 80
- Nařízení Brusel Ibis nahrazuje předchozí verzi Nařízení. Jejich aplikace je oddělena ustanovením o časové působnosti. Nahrazení je výslovně uvedeno v článku 80 (Toto nařízení zrušuje nařízení (ES) č. 44/2001). V článku 80 je uveden jednak vstup v platnost (dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie). Dále potom použití a to tak, že se použije ode dne 10.1.2015 s výjimkou článků 75 a 76, které se použijí ode dne 10.1.2014.

POSLEDNÍ POZNÁMKY.....

- NEWYORSKÁ ÚMLUVA O UZNÁNÍ A VÝKONU CIZÍCH ROZHODČÍCH NÁLEZŮ
- DVOUSTRANNÉ SMLOUVY MEZI TŘETÍM STÁTEM A ČLENSKÝM STÁTEM UZAVŘENÉ PŘED VSTUPEM V PLATNOST NAŘÍZENÍ BRUSEL Ibis

PŮSOBNOS T NAŘÍZENÍ BRUSEL IBIS



VĚCNÝ DOPAD NAŘÍZENÍ

- **ČLÁNEK 1**

- Odst.1:VĚCI OBČANSKÉ A OBCHODNÍ, výslovně vyloučeny otázky veřejnoprávní a acta iure imperii
- BEZ OHLEDU NA DRUH SOUDU
- OTÁZKY VÝSLOVNĚ VYLOUČENÉ V ODS. 2: STATUSOVÉ, MANŽELSKÉ, KONKURS, VYROVNÁNÍ APOD., ROZHODČÍ ŘÍZENÍ
- VÝZNAM JUDIKÁTŮ, PŘÍKLADY JUDIKÁTŮ
- VIZ DATABÁZE V IS MUNI

Rozhodnutí 29/76 – LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co. KG v Eurocontrol

-

„Rozhodnutí v řízeních mezi orgánem moci veřejné a soukromou osobou, ve kterých orgán moci veřejné jedná v rámci své pravomoci, jsou vyloučena z dosahu aplikace Úmluvy.“

Rozhodnutí C-172/91 - Volker Sonntag v Hans Waidmann, Elisabeth Waidmann and Stefan Waidmann.

- *„Pojem „občanské věci“ ve smyslu článku 1 odst. 1 Úmluvy pokrývá žalobu o náhradu škody vznesenou před trestním soudem proti učiteli státní školy, který během školního výletu způsobil zaviněným a nezákonným porušením své povinnosti dohledu zranění svému žákovi. Je to tak i tehdy, pokud krytí je zajištěno veřejným sociálním pojištěním*

Rozhodnutí 814/79 - Netherlands State v. Reinhold Rüffer

- *„Pojem „občanské a obchodní věci“ ve smyslu článku 1 odst. 1 Úmluvy nezahrnuje takové žaloby, které jsou před národní soud předloženy osobou odpovědnou za správu veřejných vodních cest proti osobě odpovědné za náhradu nákladů vzniklých odstraňováním vraku, jenž bylo realizováno z podnětu osoby odpovědné za správu veřejných vodních toků, která jednala v rámci své pravomoci.“*

C-645/11 Land Berlin v. Ellen Mirjam Sapir a spol.

- „Článek 1 odst. 1 nařízení Brusel I musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „občanská a obchodní věc“ zahrnuje žalobu na vydání bezdůvodného obohacení v případě, kdy bylo orgánu veřejné moci nařízeno orgánem zřízeným zákonem o odškodnění za pronásledování totalitním režimem, aby vyplatil poškozené osobě z titulu odškodnění část výtěžku z prodeje pozemků, ale tento orgán zaplatil této osobě omylem celou částku kupní ceny a následně se u soudu domáhá vydání bezdůvodného obohacení.“

ROZSAH VYLOUČENÍ

- věci osobního stavu nebo způsobilost fyzických osob k právům a právním úkonům, majetková práva plynoucí z manželských vztahů nebo vztahů, s nimiž právo pro ně rozhodné spojuje účinky obdobné manželství;
- insolvenční řízení a podobná řízení;
- sociální zabezpečení;
- rozhodčí řízení;
- vyživovací povinnosti vyplývající z rodinných vztahů, rodičovství, manželství nebo příbuzenských vztahů;
- závěti a dědění, včetně vyživovacích povinností vzniklých v důsledku smrti

143/78 Jacques de Cavel v. Louise de Cavel

- Soudní rozhodnutí, kterým se provádějí ochranná opatření – jako je např. zablokování nebo zmražení majetku manželů – v průběhu rozvodového řízení, nespádají do oblasti působnosti Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, jak je definována v čl. 1, pokud se taková opatření dotýkají nebo jsou úzce spojena s otázkami statusu osob, jež se podílejí na rozvodovém řízení, nebo s otázkami vlastnických práv vyplývajících přímo z manželství nebo z jeho zrušení.“

25/81 C. H. W. v. G. J. H.

- „
- Návrh na vydání předběžného opatření ve formě vydání dokumentu, jehož účelem je zabránění použití dokumentu v řízení ohledně manželovy správy manželčina majetku, nespadá do působnosti Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, zejména pokud je taková správa úzce spojena s majetkovými vztahy vyplývajícími z manželství.“

190/89 Marc Rich & Co. AG v. Societá Italiana Impianti PA

- „Článek 1 odst. 4 Úmluvy musí být vykládán v tom smyslu, že výjimky uvedené v tomto ustanovení se vztahují i na soudní spory projednávané před vnitrostátním soudem, jež se dotýkají jmenování rozhodce, a to i v případě, že existence a platnost rozhodčí doložky je předběžnou otázkou v tomto soudním sporu.“

C-185/07 West Tankers Inc

- „Vydání příkazu soudem členského státu, jímž se má zakázat určité osobě podat návrh na zahájení řízení k soudům jiného členského státu nebo v takovém řízení pokračovat na základě toho, že takové řízení je v rozporu s dohodou o rozhodčím řízení, je neslučitelné s nařízením Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.“

ČASOVÁ PŮSOBNOST NAŘÍZENÍ BRUSEL I

NAŘÍZENÍ BRUSEL I 2002

- VSTUP V PLATNOST: 1.3.2002
- NOVÉ ČLENSKÉ STÁTY: 1.5.2004
- PŘECHODNÁ USTANOVENÍ: ČL. 66

NAŘÍZENÍ BRUSEL I 2012

- VSTUP V PLATNOST: DVACÁTÝ DEN PO VYHLÁŠENÍ (20.12.2012 VYHLÁŠEN)
- POUŽITELNOST: 10.1.2015 MIMO ČLÁNKU 75 A 76 (10.1.2014)

PERSONÁLNÍ PŮSOBNOST

- ŽÁDNÉ ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ, SPÍŠE LZE DEDUKOVAT
- DVĚ POLOHY PROBLÉMU
- PRO ČÁST PRVOU ROZHODUJÍCÍ POZICE ŽALOVANÉHO. ZVLÁŠTNÍ POLOHA U SPECIÁLNÍCH PŘÍSLUŠNOSTÍ. NEROZHODUJÍCÍ U VÝLUČNÉ PRAVOMOCI. ROVNĚŽ U DOHOD O PRAVOMOCI NEZAJÍMAVÉ.
- ČÁST DRUHÁ: ROZHODUJÍCÍ DOKUMENT VYDANÝ ORGÁNEM ČLENSKÉHO STÁTU A UPLATNĚNÝ V JINÉM ČLENSKÉM STÁTĚ

TERITORIÁLNÍ PŮSOBNOST

- ORGÁNY ČLENSKÝCH STÁTŮ EU SE ZVLÁŠTNÍ POZICÍ DÁNSKA – DÁLE VIZ ČLÁNEK 355 SMLOUVY O FUNGOVÁNÍ EU

ZÁKLADNÍ STRUKTURA PŘÍSLUŠNOSTÍ

TYP PŘÍSLUŠNOSTI	CHARAKTERISTIKA
ZÁKLADNÍ PŘÍSLUŠNOST (ČL.4)	X
ALTERNATIVA I (ČL.7)	ALTERNATIVA K ZÁKLADNÍ PŘÍSLUŠNOSTI
ALTERNATIVA II (ČL.8-9)	ALTERNATIVA K ZÁKLADNÍ PŘÍSLUŠNOSTI A ALTERNATIVĚ I
SPECIÁLNÍ PŘÍSLUŠNOST(ČL. 10-23)	PŘEDNOST PŘED ZÁKLADNÍ A ALTERNATIVOU I A II
VÝLUČNÁ PŘÍSLUŠNOST (ČL.24)	PŘEDNOST PŘEDE VŠEMI
DOHODNUTÁ PŘÍSLUŠNOST (ČL.25)	PŘEDNOST PŘEDE VŠEMI MIMO VÝLUČNÉ
PODŘÍZENÍ SE ZAHÁJENÉM ŘÍZENÍ (ČL. 26)	STEJNÉ JAKO DOHODNUTÁ

A blue callout box with a white border and a dark blue shadow, pointing to the left. The text 'ZMPS' is written in white, bold, sans-serif font inside the box.

ZMPS

ZMPS

- § 6 – PRAVOMOC ČESKÝCH SOUDŮ
- § 7 – VYNĚTÍ Z PRAVOMOCI
- §§ 47,53, 85, 87 ATD.JEDNOTLIVÉ PŘÍPADY PRAVOMOCÍ V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH, ZVLÁŠTNÍ SITUACE TYPU PROROGACE ČESKÝCH A CIZÍCH SOUDŮ

USTANOVENÍ § 6

- PRAVOMOC ČESKÝCH SOUDŮ JE DÁNA, JESTLIŽE JE PODLE PROCESNÍCH PŘEDPISŮ PRO ŘÍZENÍ MÍSTNĚ PŘÍSLUŠNÝ SOUD NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY (§ 84 – 89a OSŘ), POKUD Z USTANOVENÍ TOHOTO ZÁKONA NEBO JINÉHO PRÁVNÍHO PŘEDPISU NEVYPLÝVÁ NĚCO JINÉHO.
- JE-LI VE VĚCI DÁNA PRAVOMOC ČESKÝCH SOUDŮ, VZTAHUJE SE JEJICH PRAVOMOC I NA VZÁJEMNÝ NÁVRH Z TÉHOŽ PRÁVNÍHO POMĚRU NEBO Z TÝCHŽ SKUTKOVÝCH OKOLNOSTÍ.

USTANOVENÍ § 7 – VYNĚTÍ Z PRAVOMOCI

- FUNKČNÍ IMUNITA
- VÝSLOVNÁ ÚPRAVA DORUČENÍ
- PLATÍ PŘIMĚŘENĚ I PRO POSTUP JINÝCH ORGÁNŮ NEŽ SOUDŮ



děkuji